

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.
De Postrijder verschijnt 's dinsdags, 's dondersdags en zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten franco gemaakt worden aan den uitgever, **grootte Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT
Drie maal per week 6 franks per jaar.
Twee " " " 5 " " " "
Een " " " 4 " " " "
Een blad afzonderlijk 1 1/2 centiemen.
De abonnemeten zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 1 1/2 centiemen per drukregel.
Reclamen, vermissen en andere artikelen vooraan of binnen in het blad : 1 fr. den drukregel.

DER PROVINCIE LIMBURG

TONGEREN, 19 AUGUSTUS.

Nagalm der betooging.

De terugkomst der manifesteerders is overal zonder incidenten gebeurd.
Te Luik werden zij door omtrent 200 personen op het stadsplein afgewacht.

De overheid had de noodige maatregelen tot behoud der orde genomen.

De statie was door troepen bezet, de pompiers geconsigneerd en de hoornblazers der burgerwacht stonden op het stadshuis gereed om de riep te blazen, indien het zou noodig zijn.

Het aankomen van den trein werd door eenig geroep der reizigers gekenmerkt. Zij vormden eenen stoet en plaatsen de roode vlag vooran.

De burgemeester verzocht hen de vlag niet te ontrollen. De schepene Hanssens vergezeld den stoet die van tijd tot tijd nog eene heesche *Marseillaise* liet hooren, of eenige woorden van een lied, waarvan de beruchte Pahaut de maker schijnt te zijn: *Qu'on nos donne di l'ovrage, is nos serons contents.*

Eenig geroep van: *Algemeen stemrecht, Leve Fallour!* en alles was gedaan.

De kreten en gezangen vonden geen weerklank bij de nieuwsgierigen en alles liep zoo koud mogelijk af.

De terugkeer naar Gent is ook op zeer voldoende wijze geschied. De treinen waarmede de socialisten naar Gent teruggebracht werden, vertrokken uit de *Allée verte*.

De deelnemers hebben zich niet ghaast, ondanks het verzoek hunner aanbidders, om hunne treinen te nemen; daartoe is het gekomen, dat de treinen met eene vertraging van 2 uren te Gent zijn aangekomen; andere treinen zijn daardoor ook ten achter gebleven.

De talrijke nieuwsgierigen op het plein voor de statie vroegen tot elkander of er niets te Brussel voorgevallen was; men was algemeen tevreden dat alles rustig was afgelopen.

De socialisten zijn in stoet naar het lokaal *Vooruit* teruggekeerd, waar het geheel den avond krioelde van volk.

Verscheidene redenaars hebben nog den moed gehad het woord te nemen, om de gebeurtenissen van den dag en de verhoopte gevolgen ervan te bespreken.

Ook in andere plaatsen van het land, schijnt de terugkeer der manifesteerders kalm te zijn afgelopen. Tot nu toe zijn ons geene berichten over wanordeligheden medegedeeld.

Vooruit zegt dat het getal manifesteerders 70,000 bedroeg! Dat is toch al te veel met spek schivten.

De *Gazette* zegt dat de brusselsche *corynas* in 't geheel niet te vreden zijn over den rustigen aloop der manifestatie.

Welhoe, ene manifestatie zonder wanorders, zonder *bayarre*! dat is bijna niet mogelijk. Zij hebben dan hunne schade willen inhalen met in de voorsteden eenige groepen te vormen, de *Marseillaise* te zingen en wat hellen af te trekken.

Al de dagbladen zijn het eens om te beklamen, dat het tiende deel der werklieden die naar Brussel heeft gelokt om het algemeen stemrecht te vragen, niet halfgeweten hebben wat zij er gingen doen.

Een Borain die na de betooging in het schilderdij-museum kwam, verklaarde luidop dat zij niet naar Brussel waren gekomen om wanorders te plegen, maar om het algemeen stemrecht te vragen.

Zij waren vast besloten, zegde hij, niet terug te keeren zonder het bekomen te hebben.

Ziehier volgens verschillende dagbladen het getal betoogers die in den stoet van Brussel zondag zijn geweest:

- Vooruit*, socialistisch blad van Gent zegt dat er 50,000 in den stoet waren.
- De *Nation*, van Brussel, 15,000.
- De *Journal de Bruxelles*, 12 tot 15,000.
- De *Reforme*, idem, 20,000.
- De *Gazette*, idem, 15,000.
- De *Chronique*, idem, 25 tot 50,000.
- De *Etoile*, idem, 20,000.
- De *Patriote*, idem, 12,000, waaronder 800 vrouwen.

Ziehier de berekening van dit blad:

- Antwerpen 671; Brussel 1524; Careghem-Anderlecht 295; Koekelberg 88; Leuven 582; Vilvoorde 100; Ixelles 200; Sint-Gillis 160; Tubize 154; Gent (veel vrouwen, het vaandel werd gedragen door vrouwen) 1880; Brugge en Aalst 105; Ninove 88; Elouges, Jemmapes en Wasmes 652; Patinage en Charleroi 456; Gosseles 200; Châtelet 518; Gilly 48; Jambet 210; Doornik 91; La Louviere 282; Banwe 40; Morlanwez 200; Jolimont 265; Sint-Waast 80; Gouvy 144; Haime-Saint-Pierre 198; Rodenpoint 50; Fayt, Hondreg en Bellecour 520; Manage 400; Braine-le-Comte, Soignies en Bois-d'Haime 650; Land van Luik 552.

In dit cijfer zijn de muzikanten niet medegerekend.

De avond en de nacht van zondag laatst, zijn te Brussel luidruchtig geweest, zeer luidruchtig, maar geene betrouenswaardige gevallen hebben zich voorgedaan. Ontelbare wandelaars, vergezeld van vrouwen en kinderen, zijn, zooals naar ge-

woonte, in de stad geweest. Mannen, die wat te veel in het glas hadden gekeken, kwam men nog al tegen.

De *Marseillaise* werd veel gezongen. Rond 9 uur liep het gerucht dat men het kolfhuis *Mille Colonnes* had aangevalven. Het liet was echt, maar men had het veel overdreven. Ziehier wat er gebeurde was. Een dronken man was kwart voor 9 uur naar de *Mille Colonnes* gegaan en had er de drinkers ingescholden. Van woorden ging hij tot daden over, maar de hording van den heer des huizes en der bedienden, brachten hem tot nadenken, en hij nam de vlucht. Het kolfhuis was gered!

De menigte die deze gebeurtenis had bijgewoond, begaf zich vervolgens naar de Grootte-plaats.

Op het stadshuis, waar sterke detachementen pompiers en agenten vereenigd waren, zijn de heeren onderzoekers Behaeghel, Gendebien, substituit, en Duwé grillier, tot 19 uren gebleven; op dit uur zijn de pompiers en een deel der agenten moez weggaan.

Op de Grootte Plaats was er zeer veel volk naar het concert komen luisteren.

De toren was met Bengaalsch vuur verlicht. Men heeft ten hoogste een half dozijn drinkkaards naar den amigo gebracht. De heer onderzoeksrechter Ketels is gedurende den dag en den avond tot 9 u. 12 in de Zuiderstatie gebleven, waar zich een batalion en de staf van het regiment der jagers te voet van Doornik, bevonden. De terugkeer der betoogingmakers geschiedde in de beste orde. De betoogingmakers waren uitgeleden. Zij zongen. Op het oogenblik van het vertrek hebben zij hunne kreten herhaald: *Leve het algemeen stemrecht! Leve Fallour!*

Velen hebben Brussel verlaten, zeggende dat zij binnen twee maanden zouden terugkeren.

Een bijzondere trein is uit de Noorderstatie naar Luik vertrokken om 5 u. 55 m.

Drie bijzondere treinen zijn uit de statie Groendreef vertrokken, te beginnen van 4 12 m.

Geen enkel inschengeval heeft zich voorgedaan. Het 15^e linieregiment, dat te Schaarbeek gepost was, is 's avond naar Antwerpen teruggekeerd terzelfdertijd als het 3^e dat detachementen end in de Noorderstatie, in de Groendreef en in de Luxemburgstatie. 1160 betoogingmakers zijn langs Noorderstatie vertrokken. Om 10 12 m. is de gendarmerie naar hare kazernes mogen gaan.

Eene overgroote menigte heeft zich zeldzame-gasch pen avond door de stad verspreid. Al de kolflieden waren vol. Rond middernacht ontmoette men nog in de straten kleine groepen betoogingmakers.

Om 1 uur 's morgens was alles te Brussel kalm geworden.

Even als tegen den 15 juli laatst had het parket van Brussel bevelen gegeven aan de verschillende politie-commissarissen der brusselsche agglomeratie om, voordien dag van 15 augustus, zorgvuldig de verschillende logementhuizen te doen opzoeken en te doen overgaan tot de aanhouding van al de personen die noch hunne woonplaats noch hunne middelen van bestaan zouden doen kennen.

De politie heeft zich vrijdag en zaterdag nacht van dien plicht gekweten. De huizen, welke gewoonlijk dienen tot toevlucht voor al-rende uitsicht, werden bewaakt en met zorg doorzocht. Al de logiestgasten moesten uitleggingen geven aan de agenten over hunne identiteit en over hunne tegenwoordigheid te Brussel.

De vage gronden der voorsteden, en in ophuwzende huizen en de verschillende werkplaatsen, werden door talrijke patroonlieden aangezocht.

Die nacht heeft voor heel de agglomeratie niet minder dan 85 aanhoudingen opgeleverd. Meest al de aangehouden zijn landloopers. Daartusschen bevinden zich een te oud-veroordeelden, die nog voor eenige uren met het gerecht af te rekenen hebben, doch die zich tot nu toe buiten het bereik der politie hadden weten te stellen.

Er waren ook nog al vreedendingen tusschen, te voet naar Brussel gekomen, in den hoop dat de socialistische manifestatie van zondag hen de gelegenheid zou verschaffen hebben te plunderen of te stelen.

Deze laatste werden, na ondervraging, onmiddellijk naar de gevangenis gevoerd. De andere vagebonden werden in de gevangenis opgesloten. De betoogingmakers van 15 augustus, mogen het parket dankbaar zijn, hun ontslagen te hebben van die kerels, welke in staat zouden geweest zijn hun erge onaangenaamheden te berokkenen.

II. Joannes Berchmans.

Men schrijft uit Brussel aan den *Bien public*: De heilige verklaring van den gelukzaligen Joannes Berchmans dat plaats hebben, gelijk men weet, toekomend jaar gedurende de plechtigheden van het vijftigjarig priesterchap zijner H. Paas Leo XIII.

In de Basiliek van St' Pieter is men van heden werkzaam aan de kapel die den nieuwen belgischen heiligen zal worden toegewijd. Zij zal teeneemaal afgehangen zijn met wit satijn.

De voorbereiding tot de heilige verklaring van Joannes Berchmans klimt op tot het jaar 1845, onder 't pausdom van Gregorius XVI. Den 9 mei 1865, verliet Pius IX. onzen eerbiedwaardigen

landgenoot tot den titel van Gelukzalige door een merkwaardig eret waarvan, op 28 mei volgende, lezing werd gegeven voor de kardinalen, de prelaten, de consulenten der H. Congregatie der vereenigde ritussen in St' Pieter vergaderd. Men bemerkte bij die indrukwekkende plechtigheid zijne Em. den kardinaal Sterckx, aartsbischoep van Mechelen, den minister van België bij den H. Stoel, M. H. Carolus, den legatiesecretaris, prins de Garaman Chimay, heden prins de Chimay en minister der buitenlandsche zaken, den E. P. Beckx, generaal der societeit van Jesus en om zoo te zeggen stadgenoot van den Gelukzalige, geboren te Diest; Belgische kloosterlingen, de leerlingen van 't Belgisch college en het puik van Rome's hoogere klassen.

Het was Me^r graaf Xavier de Merode die onmiddellijk na de lezing van het decreet der gelukzalig-verklaring voor de eerste maal in de kerkdiensten den naam van den gelukzalige uitsprak met het vers zoo vol van zoet vertrouwen aan te hebben: lid voor ons, Gelukzalige Joannes.

De E. P. Vanderspeeten, een der beste schrijvers der Societeit van Jesus, komt, ter gelegenheid der plechtigheden van 1887, bij den uitgever G. Fonteyn te Leuven, een zeer merkwaardig leven van den Gelukzaligen Joannes Berchmans uit te geven. Zich de navorschingen zijner voorgangers en de jongste ontdekkingen ten nutte makende, plaatst deze gewetensvolle geschiedschrijver in een schoon en schitterend licht den zoo strijdenden levenswandel van den weldiener van Aloysius van Gonzaga en Stanislaus Kostka.

De godvruchtige populariteit die het gebogen van Joannes Berchmans omringt is zoo groot, dat tot nu 119 werken uitgegeven werden in 't latijn, in 't fransch, in 't italiaansch, in 't vlaamsch, in 't duitsch en in 't engelsch over dit engelachtig kind der Brabantsche Kempen.

De stijl des boeks van den E. P. Vanderspeeten is die van een waren levensbeschrijver; matig, kleurvol waar het behoort, altijd aantrekkelijk en waarlijk.

Eene prachtige photographuur zijn uitgevoerd, volgens een echt portret van den Gelukzalige versiert dit werk wiens verzorging den Levenschen uitgever ter eere verstrekt.

Sterfgeval.

Eene achtelooze familie onzer stad is smartelijk en onverwacht beproefd geworden door het overlijden van mevrouw Maria-Agnes van den Born, rentenierster, schiedlijk overleden te Leuven den 17 augustus in den ouderdom van 74 jaren.

Een eerste dienst dat plaats hebben in de St. Jacobus kerk te Leuven, morgen, vrijdag om half zeven. Daarna zal het lijk naar Tongeren vervoerd worden. Benzeldien dag om 11 uren zal eene plechtige lijkdienst gedaan worden in D. L. V. kerk alhier.

Vergadering om half elf aan de statie van Tongeren waar het lijk zal afgehaald worden.

Op den markt van Tongeren van heden dondersdag waren te koop gesteld 254 korren, 29 kalveren, 19 schapen, 117 vette varkens, 1100 biggen en 154 loopers.

BINNENLAND.

Men schrijft uit Brussel:

Drama van St-Gilles. — Maspelier heeft zaterdag in het St-Jansgasthuis, in tegenwoordigheid van het parket en de wetsgeneseheeren, het lijk eener vrouw in stukken moeten snijden, zooals hij met dat ongelukkige Emma Beckman heeft gedaan. Men had hem een mes gegeven, geheel gelijk aan hetgeen hij beweerde voor de operatie gebruikt te hebben. In het begin aarzelde Maspelier, doch op de herhaalde aandringen der rechters, schrepte hij moed, wierp zijn kléren uit, zoodat hij niets aanhield dan zijne broek en zijn hemd en begon, terwijl groote zweedtrappels zijn gezicht bedekten, te snijden. Langzamerhand kreeg hij zijne kalmte terug en de afschinding der ledematen gebeurde juist gelijk die met het sjaclit-offer moet gebeurd zijn. Met eenen enkelden slag scheedde hij het hoofd van de romp. De geneesheeren hebben de afgesneden deelen met die van Emma vergeleken.

— Men meldt uit Charleroi, 16 augustus: De *Union verriere* heeft zaterdag avond eene algemeene vergadering gehouden te Charleroi; zij werd door meer dan 800 leden bijgewoond. Sedert de werkstaking van 1884 waren er zovveel leden niet meer opgekomen. De vergadering heeft bedenkingen gestemd aan de verdedigers van Fallour, Schmidt en Masson. Een telegram werd gezonden aan den heer advokaat Englebienne, een der verdedigers van Fallour. Er werd ook besloten dat er den heer Englebienne een kunstvoorwerp zou aangeboden worden. Meest al de gezinnen ter ontlasting hebben reeds afstand gedaan van binnen taks ten voordele der inschrijving.

— De moord van den heer Waermer. — Het parket van Doornik heeft geenszins afgezien van de opzoekingen, aangaande de geheimzinnige misdaad van Auvangt, te weten de moord op den heer Waermer. Er wordt op dit oogblik te Doornik en in de omstreken over niets anders gesproken, zegt de *Reforme*, dan over de onlangs

gedane gewichtige veropenbaringen, die eindelijk aan het gerecht zouden toelaten den moordenaar te kennen en te doen aanhouden. Eene brave boerin van Auvangt zou aan den politiecommissaris inlichtingen gegeven hebben, die haar door hare kinderen medegedeeld zijn.

Ziehier wat genoemd blad aangaande meedeelt: De zonen van die boerin zijn jonge stroopers die ook de gewoonte hadden 's nachts bij de pachters kerken en duiven te gaan stelen, die zij daarna op de markt verkochten.

Den avond der misdaad waren die kleine dieven op het punt het duivenhok van den heer Waermer te plunderen, toen zij eensklaps eenen persoon zagen opslagen, voorzien van een geweer, die zich met veel voorzorg in de richting der hoeve begaf. Denkende dat zij met eenen wachter te doen hadden, hielden zij zich verborgen, doch konden zeer goed den persoon in kwestie zien, dien zij zelfs volkomen herkenden toen hij naderbij kwam.

De man naderde, op zijne teenen gaande, het venster, scherfde het geweer en loste een schot op den heer Waermer, waarna hij in allerij de vlucht nam. Toen zij thuis kwamen wachtten de kleine jongens zich wel een woord over het gebeurde te reppen, met vrees dat men anders zou te weet komen dat zij 's avonds op rooftocht gingen. Toen zij 's anderdags de dood van den heer Waermer vernamen, bleven zij hun stilzigen bewaren, met vrees in de zaak betrokken en aangehouden te worden.

Slechts eenige dagen geleden vertelde een der knopen het gebeurde aan zijne moeder, die zich verhaaste alles aan den politie-commissaris te gaan bekend maken. Sedert dien zijn er reeds verscheidene personen ondervraagd. Er worden hieldop namen genoemd en men spreekt van eene aanstaande aanhouding. Wij wachten nadere inlichtingen die geheimzinnige gebeurtenis.

— *Nieuwe aardappelen.* — De heer Sca heeft in Bolevie een nieuwe aardappel gevonden, die vier ongenen in het jaar opbrekt.

De Indioen noemen hem « papa purcha » en aanzien hem als de meeste meestel bevattende. De stengels zijn talrijk en zij zijn van onder tot boven met schoone effen bladen schitterende en van het schoonste geel groen, dekket.

De knollen wegen, van 100 tot 250 grammen en bevatten 20 p. c. zetmeel.

— *Bij het regiment.* — Deze week kwam een vrijwilliger bij den kolonel, om een engagement aan te gaan.

— Mijn vriend, zegt de kolonel, zegt mij eens wat bedrieffoel-akt uit.

— Kolonel, ik ben dichter...

— Dichter! Als het zo is, zullen wij van u een nuttendeel-hulp-kok maken.

— *De wetijk!* — Een beschuldigde wordt voor den rechter gebracht. De voorzitter zegt: « Gij hebt hier eene getuigenis die niet kan geloofend worden, die uwe diefstallen vaststelt. Gij kunt dat niet blijven loochenen.

« — Duizend maal verschooning, mijnheer den voorzitter.

« — Gij volhardt? Gij zoudt beter doen in uw eigen belang van alles te beklennen.

« — Wat denkt gij wel van mij, mijnheer den voorzitter! Een eerlijk man heeft een woord!

BUITENLAND.

Frankryk.

Generaal Boulanger, Frankryks minister van oorlog, heeft de opmerking gemaakt, dat het volksted, de *Marseillaise*, door al de militaire muziekcorpsen niet op dezelfde wijze gespeeld wordt, waardoor het onmogelijk is het door eenige van die corpsen tegelijk te doen uitvoeren. Dientengevege zijn al de kapelmeesters door hem aangeschreven, « arrangementen » van de *Marseillaise* te ontwerpen en aan hem in te zenden; hij bestudeerde « arrangement » zal dan door elk muziekcorps moeten aangenomen worden.

In de maand oktober zal er te Parys eene tentoonstelling van katten plaats hebben. De eerste prijs zal bestaan in eene gouden medaille ter waarde van 1000 fr. De commissie voor de tentoonstelling is reeds gevormd. Zij bestaat, zegt men, uit letterkundigen, veerlansen, kunstenaars en landbouwers. Waarom, vraagt een der bladen, ook niet eenige oude vrijsters in de commissie opgenomen?

In den nacht van woensdag tot dondersdag ontstond, rond middernacht, een hevige brand in een schaaapstal, waar de 172 schapen van den heer Leveque, landbouwer te Marzè, nabij Cambrai, opgesloten waren. Het was een licht gebouw, met rieten dak dat spoedig geheel in vlam stond. De zoon van den heer Leveque, 29 jaar oud, kwam op het eerste signaal teruggevoelen en liep verscheidene malen den stal binnen zonder het gevaar te berekenen. Hij had aldus reeds 28 schapen gered, toen hij, ondanks al de waarschuwingen, nogmaals den gloeienden oven binnenliep. Nauwelijks was hij binnen al het dak viel in, en de ongelukkige schaapeerder met de 144 schapen werden onder de brandende puinen begraven. Toen men den onvoorzichtige terugvond, was hij afgrijpselijk